

підвищити та модернізувати наш експортний потенціал. До того ж існують програми для малого та середнього бізнесу у рамках Horizon 2020, Програми конкурентоздатності підприємств, МСП (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises – COSME), ЕРАЗМУС+ (бюджет програми на 2014–2020 роки становить 14,7 млрд євро). Важливо у програмах максимально підтримувати підприємців – надавати консультації, організовувати освітні заходи тощо. Однозначно, вибудовувати «з нуля» складно. Часом голос малого бізнесу може бути не таким сильним, як великого. Адже підприємці ще не досить міцно стоять «на ногах», не впевнені в собі та в тому, наскільки правильно і якісно вони реалізують проект. Тож ще одне завдання, крім розвитку малого бізнесу у країні, – їх підтримка та супроводження до певного моменту стійкості та стабільності розвитку.

Проте попри такі настрої підприємці налаштовані активно розвивати бізнес. Більше половини респондентів (53%) планують нарощувати обсяг фінансування, а 66% очікують зростання прибутків у першому півріччі 2019 року. Водночас майже половина бізнесменів (47%) очікують покращення стану справ у бізнесі протягом найближчих шести місяців. З них 65% планують наймати нових працівників, 77% – підняти рівень зарплати і стільки ж підприємців збираються збільшити інвестиції у свою справу [1].

У нашій країні головними напрямками підтримки та стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу повинні бути:

- створення інфраструктури підтримки малого та середнього бізнесу (бізнес інкубатори, кластери, технологічні парки, центри підтримки підприємництва тощо);
- розширення гарантій для суб'єктів бізнесу (особливо для стартапів, молодих підприємців, інноваційних та експорто орієнтованих підприємств);
- забезпечення доступу до грантів та сертифікація малого та середнього бізнесу (ISO, НАССАР, тощо).
- створення умов для формування системи лізингу;
- сприяння підготовці і перепідготовці кадрів для роботи у структурах малого бізнесу та вдосконалення трудового законодавства.

Проведення зазначених реформ сприятиме формуванню нових умов ведення малого та середнього бізнесу, що дозволять залучити національні та іноземні інвестиції, забезпечити економічне зростання, підвищити добробут населення.

Список літератури

1. Еро О. Як підтримати малий бізнес в Україні. URL: <https://eba.com.ua>.
2. Національна програма сприяння розвитку малих підприємств в Україні. URL: www.zakon.rada.gov.ua.5. Офіційний інтернет ресурс.

Гринчук Ю.С.

д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту

Шемігон О.І.

*к. с-г. н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна*

РОДОВА САДИБА І ВІДОКРЕМЛЕНА ФЕРМЕРСЬКА САДИБА: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОРІВНЯННЯ

В сучасних умовах прискореного темпу життя, зумовленого технологічним прогресом, втоми від токсичності інформаційного навантаження, відчуття того, що час тече швидше, все частішими стають випадки за яких людина має гостру фізичну та психологічну потребу змінити сферу свого перебування на менш агресивну. Значну роль у вирішенні цієї проблеми відіграє менталітет, як характер, лад мислення людини, який реалізовується на рівні свідомості.

Соціальний менталітет несе в собі відбиток логічно неосмислених історичних традицій, успадкованих від попередніх поколінь стилів та типів поведінки, особливостей мислення, рис національного характеру, світогляду, релігії, тощо [1]. Безпосередньо саме землеробський менталітет українського суспільства є резервуаром для накопичення природоохоронних цінностей та фундаментальним чинником економічного розвитку. На відміну від європейських екологічних цінностей, що носять виключно демократичний характер (рівність, справедливість, гуманізм), ментальний портрет українця-землероба описується комунікативними цінностями. Національному характеру українців властиві комунікативні засоби взаємодії з довкіллям [2, с. 54-55].

Наразі людство знаходиться перед відповідальним вибором, шлях від якого визначає можливість його виживання та розвитку. Це шлях екорозвитку - екологічно орієнтованого соціально-економічного розвитку [3, с. 64].

Державна статистика засвідчує наявність в Україні двох протилежних за напрямками дії процеси: перший – відтік населення з сіл і занепад сільських територій, а другий – активне повернення людей до землі. Багато з наших сучасників захоплені здоровим способом життя, розуміючи, що нам у спадок дісталася проблемна екологія, хоча існує твердження про те, що думку про екологію насаджують ті, хто продають новітні технології й мають на меті одержання прибутку, а отже, формують суспільне бачення як безумовну потребу [4].

Інноваційно-інвестицій характер змін на сільських територіях, реалізований через механізм державно-приватного партнерства є інструментом сільського розвитку. Одним з напрямів стійкого забезпечення його функціонування є планомірний розвиток мережі населених пунктів на сільських територіях через реалізацію концепції «Родова садиба», що засвідчив його ефективність на всіх рівнях управління [5, с. 42].

Нині в Україні набуває розвитку створення екологічних поселень на основі розвитку родових садиб у сільській місцевості. Варто відзначити, що останній, як предмет правового регулювання по теперішній час залишаються поза увагою вітчизняного законодавця. Однак на ряду із родовими садибами поширеною є також і інша форма вираження господарської діяльності та суспільних процесів на сільській території – фермерство, та супутнього йому поняття «відокремлена фермерська садиба». Відтак, задля уникнення підміни вищезгаданих понять, а також чіткого осмислення наявних спільних та відмінних рис, є потреба у економічно-правовому аспекті їх порівняння.

До числа понять, які в національному законодавчому полі мають форму норм-дефініцій належать «садиба» та «відокремлена фермерська садиба».

Садибою є земельна ділянка разом з розташованими на ній житловим будинком, господарсько-побутовими будівлями, наземними і підземними комунікаціями, багаторічними насадженнями (ч. 1 ст. 381 Цивільного кодексу України).

Відокремленою фермерською садибою є земельна ділянка разом з розташованими на ній житловим будинком, господарсько-побутовими будівлями, наземними і підземними комунікаціями, багаторічними насадженнями, яка знаходиться за межами населеного пункту (ч. 3 ст. 5 Закону України «Про фермерське господарство»).

Отже, визначальним для набуття статусу відокремленої фермерської садиби є місцезнаходження земельної ділянки, яка має бути розміщена за межами населеного пункту. Важливим є той факт, що для облаштування відокремленої садиби фермерському господарству надається за рахунок бюджету допомога на будівництво під'їзних шляхів до фермерського господарства, електро- і радіотелефонних мереж, газо- і водопостачальних систем. Переселенцям, які створюють фермерське господарство в трудонедостатніх населених пунктах, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, надається одноразова грошова допомога за рахунок державного бюджету у розмірі, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Наведене дає підстави стверджувати, що на підставі задекларованих умов держава сприяє в першу чергу стимулюванню фермерського руху як підприємницької діяльності, а не

відродженню сільських територій та обернення процесів зникнення сільських населених пунктів.

Однак альтернативним шляхом одночасно подолання негативних тенденцій щодо скорочення таких адміністративно-територіальних одиниць як село та стимулювання економічного розвитку сільських територій є підтримка створень родових сади та родових поселень (екопоселень) на їх базі. Наразі законодавчо не закріплене поняття «Родова садиба» пропонується розуміти як неподільна земельна ділянка розміром 1 га, виділена безоплатно державою громадянину України, за його бажання, у постійне користування. Нерухоме майно і багаторічні насадження (за їх наявності на вказаній земельній ділянці) теж включаються до складу родової садиби (проект закону України «Про Родові садиби і Родові поселення»)» [5, с. 43].

Родова садиба не є вираженням підприємницької діяльності, на відміну від відокремленої фермерської садиби, а є проявом облаштування життя людини у сучасних умовах, спричинене бажанням самореалізації та гармонійного існування.

Список літератури

1. Смітюх Г.Є., Стрілецький В.В. Україна сакральна : минуле, сьогодення, майбутнє. – К.: Знання України, 2006 р. – 36 с.
2. Мареха І.С. Екологічна ментальність українських поселенців-землеробів. *Родові поселення – механізм формування державних пріоритетів розвитку сільських територій України в умовах євроінтеграції: матеріали міжнародної наук.–практ. конф., 22 квітня 2016 р.* Житомир: Вид-во «Рута», 2016. 112 с.
3. Гармаш О.І., Писаренко П.В. Екопоселення як нові екокультурні центри України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Біологія, біотехнологія, екологія.* 2015. Вип. 214. С. 64-71.
4. 300-летний пищевой лес. Відео. URL: <http://vkontakte.ru/club13378441>.
5. Плотнікова М.Ф. Інноваційно-інвестиційна практика сільського розвитку як стійкої суспільно-економічної системи. *Актуальні проблеми інноваційної економіки.* 2016. № 1. С. 37-44.

Губарик О.М.

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровський державний аграрно-економічний університет м. Дніпро, Україна

ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ БАНКУ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

Організаційна структура управління економічною безпекою АТ КБ «Приватбанк» являє собою організаційно-функціональні підрозділи, сутність діяльності яких характеризується сукупністю завдань та функцій, наведених в табл. 1.

Головним підрозділом банку, що гарантує фінансову захищеність, вважається служба безпеки банку. Структурні підрозділи та службові особи, які займаються захищеністю, підбором та правлінням, інформативною безпекою, шахрайством, кредитними, економічними, платіжними, захистом та цінностями тощо. В той же час основним завданням подібних служб вважається обґрунтування та підтвердження висновків у рамках єдиної стратегії формування банку з метою досягнення його цілей.

Керівництво активами також пасивами банків гарантується прийняттям колегіальних рішень на засіданнях КУАП щодо напрямів управління валютними, процентними, ринковими та ліквідними ризиками; нагляд достатності капіталу; формування лімітів та стандартів, націлених на оптимізацію рівня ризику та прибутковості операцій банку; спостереження виконання внутрішніх лімітів; встановлення вартості активів та пасивів, управління плановою балансовою структурою банку.